Приложение 12в

Р Е Ц Е Н З И Я

за заемане на академичната длъжност:

"професор"	
"доцент"	**X**
	със знака "X" се отбелязва една от посочените академични длъжности

Кандидати за заемане на длъжността:

1	**Гл. ас.**	**доктор**	**Ангелина**	**Георгиева**	**Терзиева**	**ХТМУ**
№	акад. дл.	научна степ.	име	презиме	фамилия	месторабота

Научна област:

3.	**Социални, стопански и правни науки**
шифър	наименование

Професионално направление:

3.7.	**Администрация и управление**
шифър	наименование

Научна специалност:

Организация и управление на производството (по отрасли)

Конкурсът е обявен:

71	**07.08.2026**	**„Икономика и стопанско управление“**	**Факултет по химично и системно инженерство**
в ДВ брой	дата	за нуждите на катедра	факултет

Изготвил рецензията:

Професор	**доктор**	**Любчо**	**Минчев**	**Варамезов**	**СА „Д. А. Ценов“**
акад. дл.	научна степен	име	презиме	фамилия	месторабота

1. Рецензия за кандидата:

Гл. ас.	**доктор**	**Ангелина**	**Георгиева**	**Терзиева**
акад. дл.	научна степ.	име	презиме	фамилия

1.1. Окомплектоване на предоставените документи:

А) Документите по конкурса съответстват напълно на Правилника	3 точки	**X**
Б) Документите са окомплектовани, но не съответстват напълно на изискванията на Правилника	2 точки	

В) Документите не са окомплектовани съгласно изискванията на Правилника	0 точки	
		със знака “Х” се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се описват липсващите документи и нарушените изисквания, ако е отбелязан отг. В

1.2.Удовлетворяване на минималните изисквания, съгласно Правилника:

А) Кандидатът удовлетворява минималните изисквания	20 точки	**Х**
Б) Кандидатът не удовлетворява минималните изисквания	0 точки	
		със знака “Х” се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се попълва, ако е отбелязан отг. Б. Анализира се публикационната активност на кандидата. Анализира се отзвукът на постигнатите резултати (цитирания)
Представеният от д-р Терзиева списък с цитирания свидетелства за научен отзвук на част от нейната публикационна продукция. В списъка са посочени 12 случая на цитиране. Те се отнасят за шест публикации на кандидата, като цитиращите трудове обхващат периода от 2021 до 2024 г. Цитиранията са свързани с няколко основни тематични направления в научната й дейност – технологично обновяване и иновационна дейност, технологичен трансфер и конкурентоспособност на предприятията, подготовка на кадри за промишлеността, безопасно съхранение на химични вещества и смеси, както и приложение на клъстерния подход в производството на зърнени храни. Прави впечатление, че част от публикациите на кандидата намират отражение в по-нови научни изследвания, посветени на актуални проблеми на индустриалното развитие, дигитализацията, иновационния потенциал и кръговата икономика. Това позволява да се приеме, че определени резултати от научната работа на д-р Терзиева притежават тематична приложимост и са разпознаваеми в съответните изследователски направления.

1.3. Актуалност на научните и/или приложните изследвания:

А) Изследванията са актуални. Част от изследванията са пионерни (не са известни резултати по темата от други автори)	7 точки	
Б) Изследванията са актуални. По всяка от изследваните теми и/или приложения са известни резултати от други автори	5 точки	**Х**
В) По-голямата част от изследванията са актуални, но са представени и резултати, които нямат научна и/или приложна стойност	3 точки	
Г) По-малката част от изследванията са актуални	2 точки	
Д) Изследванията не са актуални	0 точки	
		със знака “Х” се отбелязва един от посочените отговори

Оценката за актуалността на изследванията се аргументира задължително
Актуалността на представените за участие в конкурса научни трудове се обуславя от необходимостта от повишаване на производствената ефективност и конкурентоспособността на предприятията, технологично обновяване и модернизация на производствените процеси, усъвършенстване на инвестиционната дейност и развитие на взаимодействието между науката, образованието и бизнеса. Съществена част от публикациите на кандидата е насочена към изследване на сектор „Производство на облекло“, което позволява проблемите на организацията на производството, технологичното развитие, подготовката на кадри и външнотърговската дейност да бъдат разгледани в конкретен отраслов контекст. Наред с това са засегнати въпроси, свързани с технологичния трансфер, комерсиализацията на научните резултати, инвестиционната активност и нормативното регулиране на отделни производствени и търговски дейности. Положителна оценка заслужава обвързването на управленските проблеми с конкретни производствени процеси и възможности за технологична модернизация. Някои от публикациите разглеждат значими теоретични въпроси, а други имат ясно изразена приложна насоченост, което създава предпоставки за използване на получените резултати в практиката на предприятията. Оценката на актуалността отчита и спецификата на отделните изследвания. Някои от публикациите на кандидата се основават на статистически данни за определени минали периоди. В тези случаи актуалността на изследвания проблем трябва да се разграничи от времевия обхват на емпиричната информация. В други разработки се анализират нормативни изисквания. Тук тяхната актуалност е свързана и с отчитането на измененията в приложимата нормативна уредба. В обобщение, представеният монографичен труд, както и резюмета на публикациите дават основание да се приеме, че научните трудове на кандидата са актуални и насочени към значими проблеми на организацията и управлението на производството, технологичното развитие и конкурентоспособността на предприятията.

1.4. Познаване на изследваните проблеми:

А) Кандидатът познава детайлно постигнатото от други автори по изследваните теми и/или приложения	6 точки	
Б) Кандидатът познава частично постигнатите резултати по изследваните теми и/или приложения	4 точки	**X**
В) Кандидатът няма предварителни знания за състоянието на изследваните проблеми	0 точки	
		със знака “X” се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се аргументира оценката, ако е отбелязан отг. В

1.5. Тип на изследванията:

А) Теоретични	4 точки	
Б) Приложни	4 точки	
В) Теоретични с елементи на приложения	4 точки	**X**
Г) Не отговарят на нивото, определено в ЗРАСРБ и Правилника	0 точки	
		със знака “X” се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се аргументира нивото на изследванията, ако е отбелязан отг. Г

1.6.Цели на изследванията:

А) Реалистични и представляват научен и/или приложен интерес	8 точки	**X**
Б) Реалистични, но не представляват научен и/или приложен интерес	4 точки	
В) Недостижими (нереалистични)	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се отбелязват целите. Аргументира се типа на поставените цели
От представените монографичен труд и резюмета на публикациите на кандидата може да се заключи, че целите на изследванията са насочени към няколко значими научни и приложни проблема: 1. Организация, технологично развитие и конкурентоспособност на производството на облекло. Основните цели на изследването са систематизиране на теоретичните аспекти на организацията на производството в предприятията за производство на облекло, свързани с производствения процес и производствената структура, формите и методите за организация на производството, проектирането на поточни линии, разположението на работните места и условията на труд; изследване на основните характеристики на готовото облекло, като се разглеждат предназначението и класификацията на изделията, използваните суровини и материали, изискванията към етикетирането, маркировката, опаковката, окачествяването, съхраняването и транспортирането; анализ на производствения процес при изработването на конкретен модел мъжки панталон, като се разглеждат характеристиките на избрания модел, организационно-технологичната схема, използваните машини и съоръжения в цеховете за разкрояване и конфекциониране, както и възможностите за модернизация чрез внедряване на софтуерни системи и оборудване; анализ на конкурентоспособността на предприятията от сектор „Производство на облекло" чрез изследване на производството, броя и структурата на предприятията, заетостта и териториалното им разпределение, външната търговия, инвестиционната активност и подготовката на кадри. Видно е, че целите на монографичния труд имат ясно приложно значение за повишаване на производствената ефективност и конкурентоспособността. 2. Технологичен трансфер и комерсиализация на научните резултати. Проблематиката има научен и практически интерес, особено по отношение на внедряването на научни разработки в стопанската дейност. Целите на изследването са изясняване на същността, съдържанието и спецификата на технологичния трансфер, неговите видове и основни канали за осъществяване, както и връзката му с технологичното обновяване, иновационната дейност и конкурентоспособността; изследване на взаимодействието между висшето образование, науката и бизнеса в контекста на комерсиализацията на научните разработки, включително зависимостта между технологичния трансфер, иновативността и инвестициите и възможностите за трансфер между висшето училище и бизнеса; разглеждане на възможностите за комерсиализация на научните разработки и защита на интелектуалната собственост чрез представяне на основните видове интелектуална собственост и институциите за нейната защита. Целите на представените изследвания могат да бъдат оценени като **реалистични и представляващи научен и/или приложен интерес.** Те са насочени към значими проблеми в областта на организацията и управлението на производството, технологичното развитие и модернизацията на предприятията, повишаването на конкурентоспособността, технологичния трансфер и комерсиализацията на научните резултати. Практическата им значимост се проявява и в изследването на организацията на производствените процеси, инвестиционната активност и подготовката на кадри в съответствие с потребностите на предприятията. Формулираните цели са съобразени с тематиката на научните трудове и създават предпоставки за получаване на резултати с научно-приложна стойност.

1.7.Методи на изследванията:

А) Адекватни на изследванията и поставените научни цели и/или приложения	8 точки	**X**

Б) Частично подходящи, даващи възможност за постигане на част от научните цели и/или приложения	4 точки	
В) Неподходящи методи	0 точки	
		със знака “Х” се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се отбелязват методите. Аргументира се типа на използваните методи
Прилагането на теоретичен анализ, анализ на статистически данни и производствени процеси, както и разглеждането на технологични решения и нормативни изисквания, съответства на характера на изследваните проблеми. Използваните подходи позволяват да се анализират състоянието и развитието на производствените предприятия, възможностите за технологично обновяване и факторите, свързани с тяхната конкурентоспособност. В този смисъл може да се приеме, че **използваните методи са адекватни на изследванията** и поставените научни цели, тъй като посочените в монографичния труд и резюметата методически подходи съответстват на основните задачи на изследванията: 1. Теоретичният анализ на научната литература е подходящ за изясняване на същността на технологичния трансфер, организацията на производството и връзката им с конкурентоспособността. 2. Анализът на статистически данни и динамика на показатели е подходящ за изследване на производството, заетостта, инвестиционната активност и външната търговия. 3. Анализът на конкретен производствен процес (производство на облекло) позволява да се разгледат използваните технологии и оборудване и да се очертаят възможности за модернизация. 4. Анализът на нормативни изисквания и образователни практики съответства на целите, свързани с регулирането на дейността и подготовката на квалифицирани кадри.

1.8. Приноси на изследванията на кандидата:

А) С траен научен и/или приложен отзвук, представляват основа за нови направления на изследвания и приложения	20 точки	
Б) Представляват значим научен и/или приложен интерес, завършват и/или обобщават предходни изследвания	16 точки	**X**
В) Представляват научен и/или приложен интерес	12 точки	
Г) Липса на съществени приноси	8 точки	
Д) Липса на приноси	0 точки	
		със знака “Х” се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се отбелязват приносите. Аргументира се типа на постигнатите резултати
Представените научни трудове съдържат научно-приложни и приложни приноси, свързани с организацията и управлението на производството, технологичното развитие и модернизацията на предприятията, както и с анализа на тяхната конкурентоспособност. Приносен характер имат изследванията на конкретни производствени процеси, идентифицирането на възможности за усъвършенстване на технологичното оборудване и формулирането на предложения за повишаване на производствената ефективност. Значимост имат и разработките, посветени на технологичния трансфер, комерсиализацията на научните резултати, инвестиционната активност и развитието на сектор „Производство на облекло“. Приносите са с подчертана практическа насоченост и са свързани с проблеми, които имат значение за управлението и развитието на производствените предприятия. Например в публикация за модернизацията на производството на електротехнически съоръжения (Karev, N., A. Terzieva, Modernization Opportunities in Electrical Equipment Manufacturing Enterprises, 2025) е посочено конкретно предложение за внедряване на лазерно оборудване и са описани очакваните ефекти.

Публикациите на кандидата обобщават и развиват изследвания в областта на организацията и управлението на производството, технологичното обновяване и конкурентоспособността на предприятията, като предлагат практически насоки за усъвършенстване на производствените процеси и технологичната модернизация. Приносите имат потенциал за практическо приложение, особено в контекста на повишаването на ефективността и конкурентоспособността на производствените предприятия.

1.9. Участие на кандидата при постигане на представените резултати:

А) Кандидатът има поне равностойно участие в представените трудове	8 точки	**X**
Б) Кандидатът има поне равностойно участие в по-голямата част от представените трудове	7 точки	
В) Кандидатът има второстепенно участие в по-голямата част от представените трудове	4 точки	
Г) Участието на кандидата е незабележимо	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се представят критичните бележки, ако е отбелязан един от отг. В или отг. Г

1.10. Педагогическа дейност:

А) Кандидатът има безупречна и достатъчна педагогическа дейност във ВУЗ. Издадените учебни пособия са съвременни и полезни (отговарят на изискванията на Правилника). Работата със студенти и докторанти е на високо професионално ниво	8 точки	
Б) Кандидатът има достатъчна педагогическа дейност във ВУЗ. Издадените учебни помагала удовлетворяват изискванията на Правилника	6 точки	**X**
В) Педагогическата дейност и/или издадените учебни помагала са недостатъчни (не отговарят на изискванията на Правилника)	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се представят критичните бележки, ако е отбелязан един от отг. Б или отг. В
Формулировката на избрания от мен отговор *Б) Кандидатът има достатъчна педагогическа дейност във ВУЗ. Издадените учебни помагала удовлетворяват изискванията на Правилника*, не предполага изразяването на критични бележки. Като рецензент не разполагам с конкретна информация за педагогическата дейност на кандидата или с оценки на студентската удовлетвореност, за да посоча различен отговор от *отговор Б.* Заключението, че кандидатът има достатъчна педагогическа дейност във ВУЗ е въз основа на Удостоверение, издадено от Ректора на ХТМУ, че д-р Ангелина Терзиева работи като гл. асистент в катедра „Икономика и стопанско управление" от 01.04.2021 г. и продължава да работи като такъв и в момента на обявяването на конкурса за доцент, както и въз основа на Справка за лекционните курсове, преподавани от кандидата през последните три години.

1.11. Критични бележки:

А) Липса на критични бележки	8 точки	
Б) Критични бележки, които имат технически характер	7 точки	**X**
В) Критични бележки, които частично биха подобрили постигнатите резултати в малка част от изследванията	5 точки	
Г) Критични бележки, които частично биха подобрили постигнатите резултати в по-голямата част от изследванията	3 точки	
Д) Съществени критични бележки	0 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Задължително се представят критичните бележки, ако е отбелязан един от отг. В, отг. Г или отг. Д

1.12. Заключение

А) Оценката за дейността на кандидата е **ПОЛОЖИТЕЛНА**	Оценката се поставя при общ точков актив от най-малко 65 точки	**X**
Б) Оценката за дейността на кандидата е **ОТРИЦАТЕЛНА**	Оценката се поставя при общ точков актив под 65 точки	
		със знака "X" се отбелязва един от посочените отговори

Попълва се при желание на рецензента
Въз основа на представените документи, монографичен труд, цитирания и резюмета на научните публикации имам достатъчно основания да дам **положителна оценка** на кандидата за „доцент". Научните трудове са тематично свързани с обявената научна специалност и разглеждат значими проблеми на организацията и управлението на производството, технологичната модернизация, конкурентоспособността, инвестиционната активност и технологичния трансфер. Представени са както аналитични изследвания, така и конкретни предложения с приложна насоченост. Обобщаващата **положителна оценка** е съвместима и с направените от мен по-горе изцяло положителни оценки на целите на изследванията, които са реалистични и представляват научен и приложен интерес; на използваните методи на изследване, които съответстват на характера на поставените задачи; на приносите, притежаващи значим научно-приложен потенциал.

29.10.2026 г.	Изготвил рецензията:	
дата		подпис